

جستارهایی در فلسفه جغرافیا

انتشارت انجمن ژئوپلیتیک ایران

زمستان 1393

کوشش اجتماع انسانی برای داشتن زندگی همراه با آسایش و در عین حال بلند مدت، زمینه ساخت فزاینده زمین و محیط پیرامونی شده و بایسته‌های زیست پایدار گروهی، انسان اندیشمند را به کشف قواعد و هنجارهای حاکم بر بنیادهای زیستی طبیعت پیرامون سوق داده است. روندی که از گذشته‌های دیرین آغاز و به یاری فناوری پویا تا آینده‌های دور و حتی خارج از مقیاس کره زمین تداوم خواهد داشت. دانش جغرافیا از زمان طرح واژه تا به امروز، فراز و نشیب‌های بسیاری پیموده است. سیری در ادبیات رشته‌ها و گرایش‌های جغرافیا نشان می‌دهد که بعد مصداقی و کاربردی اش بر بعد معرفتی و فلسفی آن چیرگی داشته است. واقعیت آن است تا زمانی که خاستگاه معرفتی و فلسفی این علم به طور شایسته ادراک و درونی نشود رشته‌ها و گرایش‌های آن دست کم در قیاس با علوم همسایه دچار سرگردانی و بحران هویت خواهند بود. انجمن ژئوپلیتیک ایران بر بنیاد رسالت آموزشی و پژوهشی خود در خلق و پردازش ادبیات جغرافیای سیاسی ضمن اذعان به واقعیت‌های یاد شده در حوزه معرفتی جغرافیا به عنوان علم مادر بر آن شده است که با همکاری اساتید علوم جغرافیایی کشور تا حد توان بحران معرفتی یاد شده را واکاوی و بازنمایی کند. هرچند بر این باور است که اثر حاضر با عنوان جستارهایی در فلسفه جغرافیا در آغاز راه است و همه توانش علمی دانشمندان جغرافیایی کشور نیست با این حال امیدوار است که در آینده شاهد آثار درخشان‌تری از آنها در عرصه بنیادهای معرفتی جغرافیای کشور باشد.

کتاب جستارهایی در فلسفه جغرافیا در قالب ده مقاله سامان یافته است:

تبیین فلسفی رابطه انسان - طبیعت در جغرافیا مراد کاویانی راد

تبیین فلسفه جغرافیا محمدرضا حافظ‌انیا

موضوع‌شناسی تطبیقی رویکردهای لیبرال و رادیکال به جغرافیا حسین حاتمی‌انزاد

صورتبندی و اسازی در تکاپوی نظری جغرافیای رادیکال (گذار از سیستم به متن) مهدی سقایی

جغرافیا و مطالعات جنسیتی نسرین خانیها

فلسفه و فلسفه اندیشی در جغرافیای سیاسی رسول افضلی

ضرورت مفاهیم و اندیشه‌های فلسفی در جغرافیا آرزیتا رجیبی

جغرافیای فرهنگ؛ مفاهیم و دیدگاه‌ها مجید یاسوری

آسیب شناسی بنیادهای نظری و فلسفی علم جغرافیا یاشار ذکی

جغرافیا، تعریفی نو سهراب عسگری

